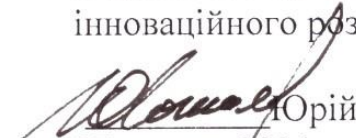

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра хорового та оперно-симфонічного диригування

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант освітньо-професійної програми, проректор з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку, професор

Юрій СОКОЛОВСЬКИЙ
27 серпня 2024 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

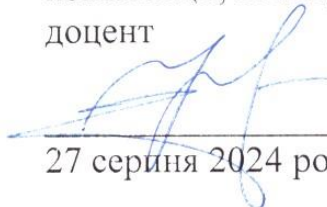
Проректор з науково-педагогічної роботи, доцент

Богдан ДАШАК
28 серпня 2024 року

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету музикознавства, композиції, вокалу та диригування, доцент

Ірина КУРИЛЯК
27 серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„ ПРАКТИКА ПЕДАГОГІЧНА ”

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Симфонічне диригування, хорове диригування
Статус	Обов'язкова компонента освітньої програми циклу дисциплін практичної підготовки (ОК2.1)
Загальний обсяг	3 кредитів ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік (1), екзамен (2)
Термін викладання	1-2 семестри
Факультет	Музикознавства, композиції, вокалу та диригування
Форма навчання	Денна, заочна

Робоча програма навчальної дисципліни «Практика педагогічна» з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М.В.Лисенка 26 серпня 2024 року (Протокол №1)

Розробники:

ЮЗЮК Іван Семенович — завідувач кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування, Народний артист України, професор

КОЛЕССА Ярема Іванович — Заслужений артист України, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування

“27” серпня 2024 р., протокол № 1.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни надати глибокі знання про зміст, організацію, форми і методи викладання диригування, закласти теоретичні основи методології викладання і шляхи їх практичного застосування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни "Практика педагогічна" студент повинен знати:

- сучасний стан розвитку педагогіки і психології;

В результаті навчання випускник повинен вміти:

- застосувати передові досягнення педагогічної науки в процесі викладання предмету "Диригування";
- аналізувати педагогічні принципи викладання "Диригування" видатних митців хорошої культури;
- вільно орієнтуватися в методико-теоретичних положеннях викладання дисципліни;
- використовувати базові знання з теоретичних основ методики викладання "Диригування" в практичній роботі.

В результаті навчання випускник повинен мати навички:

- використання в своїй практичній роботі передових досягнень провідних вітчизняних та світових шкіл у галузі навчання диригування;
- аналізу та накопичення провідного досвіду педагогів, методики яких дали позитивний результат у професійній підготовці студентів;
- роботи з спеціальною літературою педагогічного та методологічного напрямків.

У зв'язку з цими завданнями викладання дисципліни «Педагогічна практика» повинно мати педагогічну і методологічну спрямованість.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності	
ЗК 2	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 3	Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
ЗК 4	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 5	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 7	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 9	Здатність працювати автономно.
2.2 Спеціальні (фахові) компетентності	
СК5	Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
СК 6	Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

СК 7	Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.
СК 8	Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.
2.3. Програмні результати навчання	
РН 1	Володіти професійними навичками виконавської, творчої та науково-педагогічної діяльності.
РН 2	Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.
РН 3	Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
РН 4	Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
РН 5	Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
РН 6	Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
РН 7	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
РН 8	Здійснювати викладання гри на інструменті/ вокалу/диригування/ музикознавчих дисциплін/композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.
РН 9	Здійснювати ефективне управління мистецькими проєктами, зокрема, їх планування та ресурсне забезпечення.
РН 10	Приймати ефективні рішення в галузі культури і мистецтва, аналізувати альтернативи та оцінювати ризики.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

№	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами (денна) та загальна кількість годин в семестрі (заочна)		
		Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота			
							Всього	у тому числі:						
								лекції	Індиві дуаль ні	практич ні				
							Семестри							
		1	2	3										
Кількість тижнів в семестрі														
15/4	15/2	15/4												
OK2.1	Практика педагогічна	2	1		3	90	30/6			30/6	60/ 84	1/3	1/3	

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні	практичні	
I		2	90	30/6			30/6	60/84
	1	1	15	15/3			15/3	30/42
	2	1	15	15/3			15/3	30/42
Всього		2	90	30/6			30/6	60/84

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1 семестр		Кількість годин	
		Аудиторні (денна)	Аудиторні (заочн)
	Модуль 1. Оперно-симфонічне диригування		
Змістовий модуль 1. Робота над технікою диригування			
Тема 1	Техніка диригування та її значення для диригента	3	
Тема 2	Основна постава диригента	2	1
Тема 3	Диригентські схеми та їх структура.	2	
Модуль 2. Оперно-симфонічне диригування			
	Змістовий модуль 1 Робота над технікою диригування		
Тема 1	Вивчення показу початку виконання та закінчення.	3	1
Тема 2	Диригування в розмірах 3/4, 4/4 і 2/4 в помірному та помірньо-швидкому темпі при звуковеденні нон-легато і легато	3	
Тема 3	Показ вступу після основної метричної долі такту в середньому темпі. Початкові навички роботи з камертоном.	2	1
	Всього годин	15	3

2 семестр

	Модуль 3. Оперно-симфонічне диригування		
	Змістовий модуль 1. Робота над технікою диригування		
Тема 1	Функції правої і лівої руки	4	1
Тема 2	Диригування в розмірах 6/8 і 6/4 по шестидольній і дводольній схемах	3	
Модуль 4. Оперно-симфонічне диригування			
	Змістовий модуль 1 Робота над технікою диригування		
Тема 1	Поняття про стаккато і прийоми його диригування.	3	1
Тема 2	Фермати, їх значення і прийоми виконання	3	
Тема 3	Синкопи, акценти.	2	1
	Всього годин	15	3
	Всього за лекційний курс	30	6

Самостійна робота
(денна, заочна)

№ з/п	1 семестр	Кількість годин (денна/заочна)
1.	Диригування в розмірах 7/4 і 7/8 за семидольною схемою в помірному та помірно-швидкому темпах	6/12
2.	Диригування в розмірах 9/8 і 9/4 за дев'ятидольною та тридольною схемами.	4/4
	Поточний контроль	2/2
3.	Диригування в розмірах 12/4 і 12/8 за дванадцятидольною і чотиридольною схемами.	6/12
4.	Диригування в розмірі 11/4 в швидкому темпі за п'ятидольною схемою	4/4
5.	Диригування творів з чергуванням простих і складних розмірів	6/6
	Підсумковий контроль (залік)	2/2
	Всього годин	30/42

	2 семестр	
1.	Вивчення рекомендованих творів у дводольних, тридольних, чотиридольних, п'ятидольних розмірах, розмірі 3/2, розмірах 3/2; 3/8; 2/4 на "раз", змінних розмірах. (обробки народних пісень, оригінальні твори, духовні твори, твори з супроводом).	6/12
2.	Вивчення рекомендованих творів у дводольних, тридольних, чотиридольних, п'ятидольних розмірах, розмірі 3/2, розмірах 3/2; 3/8; 2/4 на "раз", змінних розмірах. (обробки народних пісень, оригінальні твори, духовні твори, твори з супроводом).	2/2
	Поточний контроль	2/4
3.	Вивчення рекомендованих творів у дводольних, тридольних, чотиридольних, семидольних, дев'ятидольних і дванадцятидольних розмірах	8/10
4.	Вивчення рекомендованих творів у дводольних, тридольних, чотиридольних, семидольних, дев'ятидольних і дванадцятидольних розмірах	8/10
	Підсумковий контроль (екзамен)	4/4
	Всього годин	30/42
	Всього за лекційний курс	60/84

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Практика педагогічна»

Критерій оцінки, що виставляється студенту з даної дисципліни, складається із сумарного результату його праці над опрацюванням та засвоєнням практичного матеріалу протягом певного часу. Він поєднує об'єктивні (в даному випадку – обдарованість виконавця) та суб'єктивні (його набуті знання, досягнуті результати, виконавські та сценічні якості, ставлення до обраної професії) фактори, які впливають на оцінку. Основу поняття критерію оцінювання складають вокально-технічні, артистично-виконавські, виразові якості у сценічному виступі конкретного студента.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

/ A / «відмінно» (90 – 100) / (45-50)

Дуже високий ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Студент володіє ґрунтовними знаннями викладання "Диригування", здатний систематизувати, узагальнювати, творчо інтерпретувати теоретичний матеріал курсу, поєднувати отримані теоретичні знання з їх практичним застосуванням.

/ B / «дуже добре» (82 – 89) / (41-44)

Високий ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Студент володіє глибокими знаннями теоретичного матеріалу з предмету, вміє логічно поєднувати теоретичні знання з практичними ситуаціями, творчо їх застосовує.

/ C / „добре” (74 – 81) / (37-40)

Достатньо високий ступінь диригентсько-виконавських можливостей

Студент володіє достатніми знаннями викладеного матеріалу програми, творчо використовує у практичній роботі. Не завжди самостійно може систематизувати та узагальнювати матеріал курсу. Показує добрі результати практичної роботи.

/ D / „задовільно” (64 – 73) / (32-36)

Посередній ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Студент користується обмеженим знанням теоретичного матеріалу курсу, інтерпретує методичні та дидактичні проблеми на визначальному рівні, не завжди розуміє їх змістову специфіку, не завжди може самостійно зробити порівняльний аналіз понять та категорій. Практичне виконання вимог Програми з предмету знаходиться на посередньому рівні.

Е/ „достатньо”, (60 – 63) / (30-31)

Низький ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Студент відтворює основний теоретичний матеріал, але знання знаходяться у неповному обсязі, що не дозволяє робити йому творчі висновки та застосовувати їх на практиці.

/ FХ/ „незадовільно” (35 – 59) / (18-29)

Дуже низький ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

"Незадовільно з можливістю повторного складання" FХ_– рівень знань студента методологічних та теоретичних основ курсу визначається, як початковий. Він не володіє методикою узагальнення, систематизації та обґрунтування. Не володіє практикою їх застосування.

/ F/ „незадовільно”, (0 – 34) / (0-17)

Відсутність диригентсько-виконавських можливостей.

"Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни" F – відсутність знань з предмету.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.

3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Рекомендована література.

1. Базова

2. Барсова І. Книга про оркестр. К.: Музич. Україна, 1988. 157 с.
3. Бенч О., Шокало О. Український хоровий спів. Київ: Український світ, 2002. 440 с.
5. Бурбан М. Українські хори і диригенти. Дрогобич: Посвіт, 2006. 640 с.
6. Гайдено А. Інструментознавство та основи теорії інструментування: Підручник. Х.: Майдан, 2010. 156 с.
7. Геринович О. Криниця життя. Спогади, творчість, педагогіка. Івано-Франківськ: Гостинець, 2006. 140 с.
8. Доронюк В. Курс техніки диригування. Івано-Франківськ: Івано-Франківська обласна друкарня, 2004. 292 с.
9. Єржемський О. Психологія диригента. К.: Муз. Україна, 1991. 103 с.
10. Історія диригування (оркестрове виконавство): методичні матеріали з курсу / уклад. Ю.І.Лошков. Х.: ХДАК, 2002. 34 с
11. Дразниця Л. Аналітична робота диригента над музичним твором. Л. 2003
12. Доронюк В. Методика викладання диригування. Івано-Франківськ 2005
13. Канерштейн М. Про методику навчання диригентів // Питання диригентської майстерності. – К.: Музична Україна, 1980
14. Колесса М. Основи техніки диригування. – К.: Держвид., 1960
15. Колесса М. Навчання студента-диригента в класі по спеціальності // Українська музика. – К.: Музична Україна,
16. Кофман Р. -Виховання диригента: Психологічні особливості. – К.: Музична Україна., 1972
17. Основи диригування : робоча навч. прогр. [для студ. напряму 6.020204 „Музичне мистецтво” освітньо-кваліф. рівня „бакалавр”] / уклад. П. Й. Шиманський, Н. П. Кучерук. Луцьк : Вежа, 2007. 17 с.
18. Пасічник Л. Робота диригента над музичним твором: Методичні рекомендації до дисципліни “Оркестрове диригування” для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки “Музичне мистецтво”. – ІваноФранківськ: Нова Зоря, 2012. 72 с.
19. Пігров К. Керування хором. Київ: Мистецтво, 1956. 178 с.
20. Прокулевич. О. Основи хорового диригування : навчальний посібник. Умань : ФОП Жовтий О.О., 2016. 140 с.
21. Смирнова Т. Хорознавство. Харків: СДПУ, 2000. 180 с.
22. Теряєва Л. Застосування музичних інформаційних технологій при

- вивченні навчальної дисципліни «Хорове диригування» Освітологічний дискурс, 2019. 285 с.
23. Хашчеватська С. Інструментознавство: підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації. Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. 256 с.
 24. Карпенко Є. Диригентсько-хорова підготовка вчителя музики. Суми: ВВП „Мрія – 1” ЛТД, 2001. 109 с.
 25. Стефіна Н.В. Хрестоматія з хорового диригування. Випуск III (у шести частинах). Частина друга: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2015. 290 с.
 26. Юзюк І. Оперний репертуар.//Методична розробка до курсу „Оперний і балетний репертуар” для студентів оперно-симфонічних відділів диригентських факультетів консерваторій. – Львів, 1992.

Допоміжна

1. Гоноболін Ф." Психологія". – К.: Вища школа, 1975.
2. Кобиляцький І."Основи педагогіки вищої школи". - К.: Вища школа, 1978.
3. "Педагогіка" / за ред. М. Ярмаченка. – М.-К. Вища школа, 1986.
4. Разумний І. "Посібник з диригування". – К.: Музична Україна, 1968.
5. Якубін Л. "Гармонія емоціонального і раціонального у формуванні особистості". – К. 1964.
6. Ярослав Олексів // Музичні ілюстрації до драматичної поеми Олександра Олеся «Ніч на полонині» у перекладі для симфонічного оркестру/Редактори-упорядники: Ярослав Олексів, Галина Олексів, // Львів: ТЕРУС, 2019. – 124 с. ноти.;
7. Н. Паганіні «Вічний рух» (**C-dur**). Переклад для скрипки з оркестром Ярослава Олексіва: нотне видання / [редактори-упорядники Ярослав Олексів, Галина Олексів, Назарій Пилатюк]. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2020. 56 с. Партитура+партії;
8. Н. Паганіні «Вічний рух» (**A-dur**). Переклад для скрипки з оркестром Ярослава Олексіва: нотне видання / [редактори-упорядники Ярослав Олексів, Галина Олексів, Назарій Пилатюк]. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2020. 52 с. Партитура+партії;
9. Anonim polski «Symphonia de Nativitate». Транскрипція для камерного оркестру та подвійної групи дерев'яних духових інструментів Ярослава Олексіва: : нотне видання / [редактори-упорядники Ярослав Олексів, Галина Олексів, Назарій Пилатюк]. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2020. 32 с. партитура+партії;
10. William Kroll «Banjo and Fiddle». У перекладі для скрипки з камерним оркестром Ярослава Олексіва: нотне видання / [редактори-упорядники Ярослав Олексів, Галина Олексів, Назарій Пилатюк]. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2020. 20 с. партитура+партії;

10. Інформаційні ресурси

1. Нотна бібліотека [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nlib.org.ua/parts/hor.html> <http://www.info-library.com.ua/libs/stattya/333-estradni-shkoli-ukrayini.html>
2. Хоровий портал [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://hor.by>
3. YouTube [Електронний ресурс]
https://www.youtube.com/results?search_query=%D0%BE%D1%80%D0%BA%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%80
4. YouTube [Електронний ресурс]
https://www.youtube.com/results?search_query=%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B0